

Forskningsleder og klinisk professor Nicklas Rye Jørgensens indstillingstekst for prismodtager seniorforsker Håkan Ashina:

Jeg indstiller hermed Håkan Ashina til Rigshospitalets Forsker Talentpris. Som leder af Translationelt Forskningscenter har jeg gennem flere år haft mulighed for at følge hans faglige udvikling tæt, og jeg vurderer ham som en af de mest talentfulde, produktive og perspektivrige yngre forskere, der aktuelt er forankret på Rigshospitalet.

Håkan Ashina er læge og seniorforsker ved Translationelt Forskningscenter på Rigshospitalet samt lektor ved Danmarks Tekniske Universitet (DTU). Han leder sin egen forskergruppe og har etableret en tydeligt selvstændig forskningsprofil med fokus på migræne og posttraumatisk hovedpine (PTH) – sygdomme med høj prævalens, betydelig samfundsmæssig byrde og fortsat store uopfyldte behandlingsbehov. Hans forskning er derfor direkte relevant for Rigshospitalets patientpopulation og kliniske strategi.

Forskningsmæssigt er Håkan Ashina kendetegnet ved høj originalitet, metodisk styrke og en konsekvent translationel tilgang. Han har ydet afgørende bidrag til forståelsen af de neurobiologiske mekanismer bag PTH (vedvarende hovedpine efter hjernerystelse) og har været blandt de første til systematisk at påvise de kliniske og patofysiologiske ligheder mellem PTH og migræne. I sine tidlige studier dokumenterede han, at patienter med PTH uden forudgående migræne i overvejende grad oplever anfald, der klinisk minder om migræne, hvilket pegede på et fælles sygdomsgrundlag.

Denne observation førte til et banebrydende humant provokationsstudie, som Håkan Ashina gennemførte, hvor patienter med PTH blev eksponeret for signalstoffet CGRP. Studiet viste, at CGRP fremkaldte migrænelignende hovedpine hos størstedelen af deltagerne og leverede stærk evidens for et fælles patofysiologisk grundlag mellem PTH og migræne.

På denne baggrund udførte han et klinisk behandlingsstudie med CGRP-receptor-antistof hos patienter med PTH, hvilket har været medvirkende til igangsættelsen af et større randomiseret klinisk lægemiddelforsøg. Hans forskning har således haft direkte betydning for udviklingen af nye behandlingsstrategier for en patientgruppe med hidtil begrænsede evidensbaserede muligheder.

Efter afslutningen af et accelereret MD-Ph.d.-forløb etablerede Håkan Ashina et selvstændigt laboratorium med fokus på molekylære triggere for migrænelignende hovedpine hos individer med PTH. Forud for etableringen gennemførte han et postdoc-ophold ved Harvard University med henblik på at indhente avancerede dyre-eksperimentelle elektrofysiologiske metoder, som efterfølgende er opsat og implementeret i laboratorierne på Rigshospitalet.

Som seniorforfatter har Håkan Ashina publiceret flere originale publikationer i højt profilerede tidsskrifter, herunder opdagelsen af, at signalstoffet PACAP inducerer migrænelignende hovedpine hos næsten alle undersøgte PTH-patienter. Fundet har væsentlig klinisk betydning, idet PACAP-målede behandlinger er under udvikling og åbner for nye terapeutiske muligheder.

Håkan Ashina har publiceret mere end 110 fagfællebedømte videnskabelige artikler og har opnået et internationalt gennemslag, der er usædvanligt på dette karrieretrin. Han er førsteforfatter på International Headache Society's kliniske retningslinjer for design af randomiserede kliniske lægemiddelforsøg for PTH, hvilket vidner om international faglig autoritet og lederskab i feltet. Han er desuden delt førsteforfatter på en europæisk konsensus-artikel om diagnostik og behandling af migræne publiceret i Nature Reviews Neurology.

Tillige er han seniorforfatter på Den Nationale Neurologiske Behandlingsvejledning for PTH udarbejdet i regi af Dansk Neurologisk Selskab og har dermed haft direkte indflydelse på national klinisk praksis. Endelig er han aktuelt medlem af European Academy of Neurology's guideline task force for diagnose og behandling af mild traumatisk hjerneskade (hjernerystelse).

Hans forskning er konsekvent blevet vurderet højt i konkurrencebaserede bedømmelser, hvilket afspejles i gentagne bevillinger som Principal Investigator fra bl.a. Lundbeck Foundation, kulminerende med tildelingen af et Lundbeck Foundation Fellowship (10.000.000 DKK) i 2025. Bevillingerne har styrket Rigshospitalets forskningskapacitet inden for et strategisk vigtigt område.

Arbejdet er stærkt tværfagligt forankret i samarbejdet mellem Translationelt Forskningscenter, Afdeling for Hjerne- og Nervesygdomme, DTU samt internationale partnere. Samtidig har Håkan Ashina taget et betydeligt ansvar for vejledning og udvikling af yngre forskere og opbygningen af et dynamisk og innovativt forskningsmiljø.

Samlet set vurderer jeg, at Håkan Ashina i meget høj grad opfylder samtlige kriterier for Rigshospitalets Forsker Talentpris og repræsenterer et markant forskningsmæssigt, klinisk og samfundsmæssigt potentiale af stor og langsigtet betydning for Rigshospitalet.